

SLOVENIJA

Republika Slovenija

Predsednik države: **Borut Pahor**

Predsednik vlade: **Miro Cerar**

Slovenija je imela težave z zagotavljanjem primernih sprejemnih pogojev za veliko število beguncev in migrantov, ki so prispeli v državo. Oblasti niso uspele razrešiti statusnih vprašanj izbrisanih niti zagotoviti odprave posledic izbrisa, kar je nadaljevalo dolgotrajnost kršenja njihovih pravic. Diskriminacija Romov je ostala razširjena.

Begunci in iskalci azila

V Slovenijo je po zahodni balkanski poti prispelo več kot 375.000 beguncev in migrantov, kar v primerjavi s prejšnjim letom predstavlja 250-kratno povečanje. Od septembra je bilo zaradi nezakonitega prihoda v državo pridržanih več sto ljudi, med njimi tudi begunci iz Sirije. Ostali so bili prepeljani v sprejemne in nastanitvene centre, pri čemer v nekaterih ni bilo zagotovljene ustreznih razmer in oskrbe. Večina ljudi je lahko prečkala državo in odšla proti Avstriji, 141 ljudi pa je podalo vlogo za mednarodno zaščito. Vsaj 20 beguncev in migrantov je bilo vrnjenih na Hrvaško, ki je zavrnila poskus, da bi ji Slovenija vrnila še več sto drugih.

Diskriminacija

Slovenski protidiskriminacijski okvir je ostajal neustrezen, institucije, ki so bile ustvarjene za to, da se borijo proti diskriminaciji in obravnavajo pritožbe – kot sta Urad varuha človekovih pravic in Zagovornik načela enakih možnosti – so se še naprej soočale s šibkimi mandati in neustreznimi viri.

Izbrisani

Oblasti niso zagotovile primerne odprave krivic za kršitve človekovih pravic izbrisanim. Leta 1992 je bilo iz registra stalnih prebivalcev protipravno izbrisanih 25.671 stalnih prebivalcev Slovenije, ki izvirajo iz drugih nekdanjih jugoslovanskih republik.

Po izteku veljavnosti Zakona o urejanju statusa državljanov drugih držav, naslednic nekdanje SFRJ v RS, ki je prenehal veljati leta 2013, ni bilo na voljo novih pravnih možnosti za ureditev statusa. Pravni status si je uspelo povrniti manj kot polovici izbrisanih.

Junija 2015 je Ustavno sodišče RS odločilo, da civilnopravni zahtevki izbrisanih iz preteklosti ne bi smeli biti podvrženi zastaranju ter da morajo sodišča pri odločanju o teh zahtevkih upoštevati poseben položaj izbrisanih.

Položaj romske manjšine

Večina od približno 10.000 Romov je še naprej bila podvržena diskriminaciji in družbeni izključenosti. Številni so živeli v izoliranih, segregiranih romskih naseljih brez pravne varnosti nastanitve ter brez dostopa do osnovne infrastrukture, kot so dostop do vode, sanitarij, elektrike ter javnega prevoza. Diskriminacija je preprečevala Romom dostop do stanovanj zunaj območij romskih naselij.

Preko 200 Romov, ki živijo v romskem naselju Dobruška vas v občini Škocjan, je bilo brez pravne varnosti nastanitve. Po razselitvah prvih dveh romskih družin leta 2014 niso oblasti predstavile nobenih novih načrtov razrešitve položaja za svoje občane, ki živijo pod grožnjo prisilne izselitve zaradi razvojnih načrtov občine. Decembra je en posameznik sprožil pravni postopek glede rušitve svojega doma pred Upravnim sodiščem RS. V sosednji občini Krško so prebivalci romskih naselij Rimš ter Loke živeli v podobno negotovem položaju zaradi razvojnih načrtov občine. Postopki so tekli

brez varovalk pred prisilnimi izselitvami ter brez konkretnih predlogov preselitve.

Vlada je avgusta najavila, da bo pripravila spremembe Zakona o romski skupnosti v RS, pri čemer pa je bil poprej že vložen predlog sprememb s strani opozicije v Državnem zboru. Predlog opozicije je bil novembra v zakonodajnem postopku zavrjen brez alternativnega predloga oblasti.

Pravice lezbijk, gejev, biseksualnih, transspolnih in interspolnih oseb (LGBTI)

Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih je bil marca spremenjen tako, da je uzakonil poroke med istospolnimi pari in istospolnim parom omogočil enake pravice, vključno s posvojitvijo. Spremenjen zakon ni stopil v veljavo, saj so se nasprotniki obrnili na Ustavno sodišče za razpis referendum. Ustavno sodišče je oktobra dopustilo referendum. 20. decembra je glasovalo 36 odstotkov volilnih upravičencev; večina je zavrnila spremembe zakona, s čimer se ohranja neenako obravnavanje istospolnih parov.

Svoboda izražanja – novinarji

Aprila je tožilstvo umaknilo obtožbe zoper novinarko Anuško Delić, obtoženo objave tajnih podatkov, ki so bile v javnem interesu, čeprav je ostalo pri stališču, da je ravnala nepravilno. V preiskovalnem postopku za domnevno podobne zločine so bili še trije novinarji, a so bili postopki ustavljeni pred vložitvijo obtožb. Julija je bil spremenjen kazenski zakonik, in sicer je po novem dovoljena objava tajnih podatkov, če za to obstaja javni interes.